

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

DANI

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolji se ne vračajo. Za oglaševanje plača: petič vrsta 15 v, osmrtnice, poslana iz zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju posebni pogoji. — Za odgovor je priložiti znamko. — Odgovorni urednik Radivoj Korona. — Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Goriški deželni zbor.

Gorica, 28. svečana 1914.

Današnja seja se lahko imenuje najvažnejša izmed vseh seji pretečenega zasedanja. Sprejet je zakon in predložen v sankcijo, ki je eminentnega pomena, zakon o kolonatu. Druge dežele ne poznajo več kolonov, na Goriškem pa jih tiči še tisoče pod tem farmom. Z novim zakonom, če dobi sankcijo, ho, upamo, mnogo olajšano stanje kolonov.

Seji prisostvuje zastopnik poljedelskega ministrstva Unterrichter (ne Unterkircher, kakor pomotoma piše „Soča“.)

Na dnevnem redu je bil najprej zakonski načrt stavbenega reda za Goriško-Gradiščansko. Sprejeta je resolucija, s katero se vlada pozivlja, da zadevni zakonski načrt predloži v najvišje odobrenje.

Posl. dr. Podgornik pri tej priliki opozarja, da tudi zadeva deželnega denarnega zavoda čaka ravno tako kakor sprejeti stavbinski zakon že od leta 1910 na rešitev. Pri naših razmerah bi bila ustanovitev centralnega deželnega denarnega zavoda neprecenljivega pomena. Z njim bi se tudi dežela lahko izdatno opomogla v svojem mizerem finančnem stanju. Obenem z rešitvijo stavbinskega reda naj deželni odbor revidira tudi druge zastale stvari, predvsem zadevo deželnega hranilnega zavoda. Predlaga, da se deželni odboru naloži, da urgira potrditve za sklenjenega načrta glede deželnega hranilnega zavoda, da bi se mogel čimprej otvoriti.

Pozivlja se vlado, da poskrbi, da bodo kriti troški cepljenja koz z državnimi sredstvi. V deželni proračun se sprejme postavka 6800 K s pričetkom 1. 1914 in ravno tako se dovolji znesek 6800 K za 1913 v kratke tozadevne stroške.

Sprejeta je bila dalje resolucija, da vlada da izdaten prispevek za ustanovitev kmetskih nadaljevalnih šol in pospeši ustanovitev takih šol v vseh večjih središčih dežele. Deželni odbor ima nalogo staviti konkretne predloge.

Posl. Furlani predlaga k tej točki, da naj se določi, da bodo poučevali na takih šolah ne samo učitelji, marveč naj se pokliče tudi priznane praktične ljudi.

Zadnja točka dnevnega reda je bil zakonski načrt glede kolonskih pogodb. Poroča posl. Bugatto, ki predlaga, da se načrt odobri in odda odboru, da ga predloži v sankcijo.

Posl. dr. Podgornik je mnenja, da ne kaže o predmetu razpravljati takol, ker se nahajajo med italijanskim in slovenskim tekstom marsikatera nesloglasja, ki jih je treba odpraviti. Meritorno meni, da je mno-

go točk nejasnih predvsem, ker navadne zakupne pogodbe, kakor jih omenja § 1 načrta, nikakor ne spadajo v to vrsto pogodb. Za one pogodbe imamo norme že v občem državljanem zakonu. § 1, določa več, kot zahteva vladna predloga. Kolonska in zakupna pogodba so dve vrsti pogodb, in bilo bi nasilje, če bi hoteli zakupne pogodbe utakniti h kolonskim, kar bi imelo tudi kvarne posledice. Zato stavi predlog, da se načrt vrne odsekem vsaj za 24 ur v Posl. Kovač pritrjuje mnenju dr. Podgornika in pravi, da bi se potem takem tudi pogodbe erarja pri zakupu zemljišč za vojaška vežbališča lahko smatrala za kolonske pogodbe.

Posl. Fon misli, da se v 48 urah ne da nič več storiti. Kar še manjka, se lahko napravi med debato. Vsako odlašanje in zavlačevanje je neumestno. Nasproti posl. Cesciutti ugovarja, da je veljavna doba 9 let za kolonske pogodbe na vsak način potrebna. V tem smislu da so ga (Fona) prosili vsi koloni. Predlaga torej, da se razpravlja takol, cel dan bo za tistih 28 paragrafov že zadostoval.

Posl. dr. Podgornik pravi, da je netočnega prevoda krivo pomanjkanje časa, ker se je v zadnjem hipu prevajalo, kriv pa da je tudi posl. Fon sam, katerega je ponovno opozarjal, naj se več zanima za pravilno prevajanje.

Zastopnik poljedelskega ministrstva Unterrichter naglašava veliko važnost in nužnost tega zakona, opozarja, da s 5. marcem že odprta država sprejme tisoči kolonov pa obratno, da se na deželni zbor in ne strpno čakajo da reši njih važno stvar. Gre se za milijone in treba je takojšnje rešitve.

Predsednik prosi poslance, naj se zedinijo, zaključijo dopoldansko sejo ob 12¹/₄ in napove nadaljevanje debate ob 3. popoldne.

(Konec sledi.)

Štajersko.

Deželni zbor je imel svojo zadnjo in predzadnjo sejo v torek, oziroma ponedeljek. V ponedeljkovi seji se je obravnavalo graški občinski in občinsko volilni red. Nadalje je bila na dnevnem redu dovolitev začasnega proračuna. Na dnevnem redu torkove seje je bilo vprašanje učiteljskih plač ter vprašanje posojila graške in mariborske občine za napravo nameravane prekodelske elektrarne. Ker pa ta slednji predlog še ni izgotovljen v vsem obsegu, se tozadevno daja potrebna pooblastila dež. odboru. Predrugičila se je v tem predlogu tudi določba, da vsled posojila ne smejo nastati občinom nikakšna nova bremena; ob-

činskih posojil pa ni brez zadostne in potrebne varščine.

Maribor. (Zborovanje nemškega društva.) Za minolo soboto zvečer je sklicalo „nemško društvo“ v „Gambriнови dvorani“ nekaj slod. Govorili so razni nemški „govorniki“ kot: dr. Unsinn iz Dunaja, župan Schmiederer, dr. Orosel in neki železniški uradnik pl. Nikolits, dočim je bil dr. Mravljak (odvetnik) vsled „boleznih“ zadržan. Da je bila komedija tim smešnejša, so govorili o slavizaciji v Avstriji. Ti ljudje očitno pešajo in hirajo na možganskih napakah, vsled česar se nam ne zdi vredno, se s tem »Bierschweifelnom« teh »šurapatrijotov« bliže baviti. Dr. Mravljag, ki svoje tovariše dobro pozna, si je najbrže mislil, da je že s tem zvepljarjenjem storjeno več kot dovolj in raje izostal. Dr. Orosel se je bavil z občinsko volilno reformo in skušal naslikati vse nevarnosti, ki bi nastale, če bi prišli v občinske svete v Mariboru, Celju in Ptujci Slovenci in drugi, ki bi jih bilo smatrati opozicijam. Nas taka izvajanja morejo le veseliti, saj je s tem najlepše potrjeno to, kar vedno trdimo, da mora biti konec brezvestnemu nemčurskemu gospodarjenju. Da je to gospodarjenje res brezvestno in izkoriščevalno, kaže najboljši strah nemčurjev pred tem, da bi jih kdo nadzoroval. Konečno je urednik Jahn predlagal zborovalcem neko resolucijo, v koji se zahvaljuje dr. Unsinnu in dr. Oroslu za izvajanje. Konec vsega, so šli vsi ti patent Nemci na Rhein« valitat. Ampak lušje nesreče ni bilo.

Sloven. Bistrica. (Požar.) V Trbovljah je pogorelo posestniku in kremljarju Jak. Pojšku gospodarsko poslopje in hiša. Rešili so samo troje govedi in dvoje prašičev. Vse drugo je zgorelo. Škode je 6000 K, zava-

rovalnine pa samo 2000 K. Pravijo, da je bil ogenj podtaknjen.

Maribor. (Prijeta tatova.) Na Pragerskem so minoli petek prijeli brezposelnega Schwarzja in Kleinhappelnja, ker sta v gostilni pri »Zlatem konju« predhodno noč pokradla par gostom 23 K gotovine in več dragocenosti.

Kranjski deželni zbor.

Konec nočne seje 2. in 3. marca.

Radi pomanjkanja prostora smo morali pretrgati poročilo o seji še predno je prišla na vrsto

Koroška debata.

t. j. ob polu 11. uri ponoči.

Ta debata je bila zelo zanimiva in naravnost tolažilna, saj je bilo res prijetno gledati zopet enkrat soglasje obeh slovenskih strank v važni narodni zadevi, četudi je to soglasje malo motil posl. Jarc v svoji strankarski zagreženosti in intransigentnosti. Dr. Novak, ki je govoril v imenu narodno-napredne stranke, mu ni hotel slediti na tej poti in videlo se je, da niti klerikalci niso bili z Jarcem, zadovoljni, ker se je oglasil k besedi tudi dr. Krek, ki mu radi priznamo, da se je umel premagovati in ni svojega govora čisto nič strankarsko pobarval, ako izvzamemo njegovo trditve, da so na Koroškem narodni samo oni, ki tudi versko, t. j. klerikalno čutijo, ni pa navedel tudi vzroka, zakaj se napredni Slovenci na Koroškem germanizirajo: zato, ker vidijo v slovenstvu klerikalizem, zato, ker sta na Koroškem slovenstvo in klerikalizem takorekoč identična pojma. Ravno zato je pa v velikem našem narodnem interesu, da se na Koroškem ustvari napredna stranka, ki sprejme pod svoje okrilje

vse one Korošce slovenske narodnosti, ki niso klerikalnega mišljenja.

Sicer je pa govor dr. Kreka napravil globok in najboljši vtis kakor tudi govor dr. Novaka, medtem ko bi grof Barbo bolj storil, da je molčal, ker kot Nemeč ni mogel in ni hotel razumeti slovenskega stališča, kranjski deželni zbor se mu pa — naravno — ni zdel primeren forum, s katerega bi Slovence mogel napadati in tako je nekaj govoril, kar bi se moglo smatrati tako-le za nekako limonado ali »Zuckerwasser«, hotel je, da bi bil volk sit in koza cela, ni pa pomislil na to, da je kaj takega nemogoče.

Debata je tekla približno tako-le:

Posl. Jarc je poročal v imenu ustavnega in občinskega odseka o najnem predlogu dr. Lampeta zaradi aprobacije učne knjige, ki žali slovensko narodnost in izvajal:

Ustavni odsek je dognal, da se nahajajo v knjigi »Ebner, Landeskunde von Kärnten«, na str. 14., 36., 39., 40., 41., 44., 46. in 47. mesta, ki vsebujejo deloma nemško-nacionalno politično tendenco deloma žalijo nemško narodnost ali učijo etnografske neresnice. V koroških šolah, v katere zahajajo slovenski otroci, se rabite tudi knjigi: Frisch u. Rudolf »Deutsches Lesebuch u. Fibel« in »Liederbuch für allgemeine österr. Volksschulen«, v katerih se nahajajo sestavki promansirano nemško-nacionalnega značaja.

Toliko je posl. Jarc govoril v imenu odseka, dopolnjeval je pa tudi sam ta izvajanja in opisoval neznosne razmere, v katerih se nahajajo koroški Slovenci. Dotlej je bilo tudi vse dobro, ampak Jarcu se je šlo očitno bolj za tem, da napada naprednjake, kakor pa da se zavzema za koroške Slovence in jih je tudi napadal — z veliko večjo vehemen-

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Samo! K 4.10. Samo! K 4.10.

Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk. jako dobro idoča samo K 4.10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor tudi največja izbira zlatnine in srebrnine po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastonj in poštine prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

:: Tovarniška znamka „IKO“. :: Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Sree in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

»No, vidiš,« je povzela kraljica zdajci, »že si mirnejša. Ne misli več na to, kar je bilo... pripravljaj mi lepo bodočnost... Zunaj Pariza mi ne moreš več koristiti — poslej mi boš služila tu, v Parizu.«

»Ali, madam,« je oporekla volhunka plaho, »mari mi niste rekli, da pride kraljica navarska sem?«

»Da, nadejam se... Toda ne omeni tega nikomur. Pozabi vse, kar sem ti povedala... Saj veš, kaj čaka nesrečnejšev, ki me izdajo. Oh, samo posvariti te hočem — ne misli, da ti grozim; zaupam ti... Pa kaj da ti moti, ako pride Ivana d' Albret v Pariz?«

»V Luvru, madam!«

»Da, v Luvru. To upam.«

»Kaj bo, ako me zagleda, madam?... Ali ne bi bilo bolje... Tudi za vaše Veličanstvo, ne le zame, da sploh ne pridem kraljici navarski pred oči? Ako mi dovolijo vaše Veličanstvo, bi se umaknila za nekaj časa... za pol leta, za leto dni... saj bi lahko ostala v stiku z vami, madam...«

»Prav imaš... Ivana d' Albret te res ne sme videti!«

Vohunko je prešinila tako močna radost, da je zaprla oči, samo da ne pokaže te radosti kraljici.

Toda veselje ni trajalo dolgo! Že je nadaljevala Katarina:

»V Luvru se torej ne pokažeš. Sicer pa tvoja navzočnost v Luvru itak ni potrebna za nalogo, ki sem ti jo namenila... ti ostaneš samo v Parizu in v pisni zvezi z mano... Stanovala boš v svoji hiši v ulici Haš, in vsak večer mi sporočiš uspeh svojih opazovanj. To bo tako-le... ali me poslušaj pazno? ...«

»Da, Veličanstvo!« je dejala Alisa potrto.

»Gotovo si videla novi dvorec, ki sem si ga dala zgraditi? Ali si videla stolp?... Vidiš, prva odprtina ob znožju stolpa je približno v višini človeške postave. Zapira jo šestero železnih palic, med katerimi pa je dovolj prostora, da more roka skozi. Tja noter boš metala vsak večer svoja sporočila, in kadar bom imela jaz tebi kaj naznaniti, ti pomoli roka iz notranjosti stolpa pisemce, ki ga prečitaj. Ali si dobro razumela vse to?«

»Da, Veličanstvo!« je ponovila Alisa z globokim obupom.

»Lzvrstno. In zdaj pazi. Predvsem ti povem nekaj. To je, da si storila zame dovolj, da storim tudi jaz nekaj zate. Že skoro šest let bo, Alisa, odkar te uporabljam za svoje in kraljeve namene. Zavedaj se, da si v vsem, karkoli si storila, vršila

hrabro svojo dolžnost v slavo in blago svojega kralja. Zgolj pohvalne besede so mi na jeziku o tvoji vnemi in bistroumnosti... In zdaj — dovolj je tvojeje dela, Alisa!... Naloga, ki ti jo dam, bo zadnja... slišiš? zadnja bo! ...«

»Ali govori vaše Veličanstvo resnico?« je vzkliknila Alisa v burni radosti.

»Čisto resnico, dete moje. Prisezem ti, da ti vrnem po tej poslednji uslugi, ki jo storiš kroni, popolno svobodo.«

»Oh, madam!« je vzdihnila Alisa trepetaje.

»Prosta boš: prisegam ti pri Kristu, ki naju poslušaj! Toda jaz se ne bom smatrala za prosto obveznost napram tebi. Obogatim te, Alisa. Predvsem se lahko zaneseš, da boš dobivala iz moje zasebne zakladnice dvanajst tisoč liver pokojnine. Vrhutega si izbereš izmed mojih sedmih ali osmih dvorcev v Parizu tistega, ki ti bo najbolj ugajal; darujem ti ga z vso opremo, s konji in oboroženci vred; in na dan tvoje poroke ti odštejem stotisoč liver v svetlih zlatnikih. Zakaj omožiti te mislim vsekakor.« je nadaljevala, motreč svojo častno devico s pozornim pogledom.

S silnim naporom volje se je posrečilo Alisi zatreti vsak znak odobravanja ali neodobravanja in ostati dozdnevno popolnoma hladni spricho teg načrta.

»Torej,« je povzela Katarina vsa pomirjena, »najdem ti kakega lepega plemiča, ki te bo ljubil in ki ga boš ljubila tudi ti... Stanovala bosta v Parizu ali zunaj, kakor vaju bo volja; prihajala bosta na dvor ali ne, kakor vama bo drago; saj bosta dočela svobodna, in ti hčerka moja, ne boš samo svobodna, marveč tudi srečna, bogata in zavidana... le poglej nakit, ki ga boš nosila na dan svoje poroke!«

To rečja je dvignila Katarina drugi predal svoje skrinjice z dragulji.

Pokazala se je tretja vrsta. Pogled nanjo je slepil oči.

Prijet s finimi zlatimi agrafami, se je lesketal demanten kolir, vreden kraljice na dan njenega kronanja. V štirih kotih predela se je iskriilo troje zapestnic od suhega zlata; vsak izmed njih je nosil na sredi kakor lešnik debel biser. Prostori med zapestnicami in kolirjem so bili izpolnjeni s prstani in uhani, posejanimi s krasnimi safirji, na sredi prostora, ki ga je zavzemal kolir, pa je ležala zaponka z dvema ogromnima smaragdoma, podobna dvojici zelenih oči, ki sta mežikali deklci in jo izkušali očarati.

Alisa pa je čutila le grozo do teh draguljev, ki so jo mamili nekdaš tako neodoljivo izkušnjavo.

Ozrla se je na to izložbo razkošnega nakitja; trepet jo je prešinil, ko je pogledala smaragda, ki sta se

ji svetila s tako turobno ironijo. Posilila se je, da pokaže svoje nekdanje občudovanje, in vzkliknila je:

»Oh, madam! To ni mogoče, da bi mi bili namenili tako kraljevsko plačilo! ...«

Sama pri sebi pa je mislila nesrečnica:

»Poslednja sramota! Poslednja podlost! In potem bom svobodna!... svobodna!... o, ljubimec moj!... o ti, ki si me prerodil v bolečini, v ljubezni in v upanju! ...«

Med tem je ngibala kraljica:

»Hm! Kaj ji je neki?... Niti tretji predal je ne gane?... Takol bom videli, kaj poreče pred četrtim in zadnjim! ...«

Nato je povzela poluglasno, kakor da čuti kljub svojemuz cinizmu vendarle nekakšno zadrego.

»Torej velja, kaj ne da? In zdaj se pomeniva o nalogi... Pazi dobro, dete moje, tvoja naloga je silno važna... Odpustila sem ti, da nisi imela uspeha s Francem Monmoransijskim... ako pa se ti ponesreči pri tem, ti ne bi odpustila nikoli... saj si menda že misliš, da gre zopet za moškega... Potrebno je, slišiš, potrebno je, da dobi ta človek slepo zaupanje vate... da ne bo tvoje le njegovo srce, marveč tudi duh nlegov... Poznati moraš vse njegove najgloblje misli... Treba je, da mi ga lahko privedeš v trenotku, ki ti ga naznačim... Ali si me razumela?«

co kot one, ki so odgovorni za krivice, ki se godijo koroškim Slovincem. Ako je tudi resnica, da ljubljanski magistrat dpisuje s celovskim magistratom nemško — kar tudi mi odločno obojamo, ako je resnično — ni bilo umestno govoriti o tem pri tej priliki in kaliti s tem ono lepo soglasje, ki je sicer v koroških zadevah vladalo med obema slovenskima strankama v dež. zboru. S koliko več elegancie in takta je govoril o zadevi

posl. dr. Novak, ki je dobil besedo za poročevalcem! V tem svečanem momentu — je rekel — se bom premoval in ne bom sledil poročevalcu. Nočem raziskovati niti tega, kdo je zakrivil, da imajo koroški Slovinci samo enega zastopnika v državnem zboru, danes naj povzdigne edini slovenski parlament — kranjski deželni zbor — svoj glas v obrambo zatiranih koroških Slovincov, v kar je opravičeno, ker osrednja slovenska pokrajina ne more in ne sme biti apatična nasproti preganjanju Slovincov v sosednjih deželah. Naš glas je tudi glas po narodni avtonomiji, katere zahteve Slovinci nikdar ne opustimo!

Govornik je potem podvrgel ostri kritiki ponemčevalni sistem na Koroškem in navedel več zgledov zato, tudi primer, da se v učnih knjigah, ki se jih morajo posluževati tudi slovenski otroci nalajajo čisto nemško-nacionalna vsebina in da so prestavljena imena naših gora na nemški jezik (iz Stola so napravili »Hochstuhl«), samo, da bi slovenski otroci pozabili na slovenska imena. Prava persiflaza ali ironija na št. 19. osnovnih državnih zakonov je dejstvo, da ima 5% kranjskih Nemcev več pravic, kot ena tretjina koroških Slovincov! To zatiranje koroških Slovincov se vrši posebno sedaj, ko se oni pripravljajo na proslavo 500-letnice, odkar so oni vstolili zadnjega svojega vojvodo!

Glasoval bo za predlog odseka. Ta predlog se glasi: »Deželni zbor vojvodine Kranjske protestira proti zaljenju slovenske narodnosti v učni knjigi, aprobirani od naučnega ministrstva in proti temu, da se rabijo v koroških šolah, v katere zahajajo tudi slovenski otroci, knjige s pronesirano nemško-nacionalno tendenco in zahteva v tem oziru od c. kr. vlade nujno remeduro.«

K besedi se je oglasil prof Barbo, ki pravi, da je nasproten vsakemu zaljenju narodnosti, ker to ni kulturno (naj pove to lezinozom, ki dopisujejo »Süßentblat«), ampak beseda »Windischer« ni v vsakem slučaju žaljiva. Ako se kojmu zakrije »Windischer!« je to gotovo žaljivo, ni pa žaljivo, ako se Slovence tako imenuje znanstveno (!), kar se pa tiče nemško-nacionalne vsebine v nemških učnih knjigah, pravi, da se tudi v slovenskih učnih knjigah nahaja pesem »Slovenec sem«. Prof Barbo, seveda, ne pomišlja na to, da v slovenske šole ne zahajajo nemški otroci, pač pa morajo zahajati slovenski otroci na Koroškem v nemške šole! Govorniku se ne zdi oportno, da bi se kranjski deželni zbor pečal s to zadevo in zato ne bo glasoval za predlog odseka.

Posl. dr. Krek je prav umestno odgovoril profu Barbotu, da on nima nobene pravice nastopati tukaj kot nekak sodnik, ko je — kot Nemec soobtoženec. Slovinci sami bodo najbolje vedeli kaj je za njih žaljivo in kaj ne in kdaj so opravičeni protestirati. Ostro se je obrnil dr. Krek tudi na naslov vlade, posebno na razna narodnostna pogajanja, ki se vršijo na severu, medtem ko se nihče ne briga za narodnostni mir na jugu. In ravno spori na severu so prava bagatela nasproti sporom na jugu. Škandal je, kako se bagatelizira najvažnejše vprašanje v državi, jugoslovansko vprašanje, katerega glavni del je koroško vprašanje. Ako bo šlo to tako naprej, se čez par let ne bo več moglo v kranjskem deželnem zboru tako mirno govoriti.

Po zaključnem govoru poročevalca, ki se niti sedaj še ni mogel otrestiti strankarske zagrizenosti, je bil predlog odseka sprejet z vseni slovenskimi glasovi. Nemci so pa še prej odšli ven in ostal je samo dr. Eger in dva veleposesnika in ti trije so obsedel pri glasovanju in s tem pokazali, da odobravaljo preganjanje koroških Slovincov. Resnici na ljubo bodi konstatirano, da sta se grofa Barbo in Margheri in kn. Windischgrätz sramovali očitno to pokazati in so — kakor že omenjeno — s še nekaterimi drugimi veleposesniki še pred glasovanjem odšli s se iz dvorane.

Drugi predlogi.

Zatem je bilo sprejeto po večini brez debate, večje število poročil finančnega, ustavno-občiskega in upravnega odseka.

Dež. glavar zaključil sejo v torek, 3. marca, ob polu 3. uri zjutraj in zakáže naslednjo ob 1. uri popol. Seja 3. marca ob 1/4 na 2. popoldan.

Dež. glavar otvori sejo ob 1/4 na 2. uro popoldan. Prečitajo se interpelacije in utemeljujejo nujni predlogi, poročila dež. odbora in samost. predlogi se odkážejo odsekom. Na dnevni red pridejo razna

poročila odsekov.

kot prvo poročilo finančnega odseka je poročilo dež. odbora v eventualni prepustitvi realčnega zaklada državnih upravi.

Poroča posl. Dermastija naslednje:

Vprašanje prepustitve realčnega zaklada državnih naučnih upravi postalo je akutno, ko je Kranjska hranilnica odpovedala dosedanje prostore c. kr. višji realki. Tedaj so bili lokalni faktorji, dežela Kranjska in mesto Ljubljana, od državne naučne uprave pozvani, da oskrbe najemnično v znesku 26.000 K, katero zahteva sedaj Kranjska hranilnica. Deželni odbor je takoj izjavil, da dežela Kranjska ni pravno vezana prispevati k najemini, in da se je tudi stvarna podlaga za tak prispevek popolnoma spremenila, ker danes je realka povsem državni zavod, na katerega dežela nima nikake ingerence, in ima vsled tega tudi državna naučna uprava dolžnost sama skrbeti za potrebne prostore. Tudi bi imel morebitni prispevek dežele k najemščini lahko dalekosežne posledice, ki bi v doglednem času zelo znatno obremenile deželo.

Dosedanje stvarne potrebe se krijejo deloma iz realčnega zaklada v približnem znesku 180.000 K, kateri zaklad je deloma nastal iz lastnih prispevkov c. kr. realke. Da se omogoči deželnemu odboru morebitna končna rešitev realčnega vprašanja v tem smislu, da se prepusti naučni upravi realčni zaklad pod pogojem, da se dežela Kranjska odveže vsakega nadaljnjega prispevka, zato je sklenil finančni odsek v smislu poročila deželnega odbora predlagati:

Visoka zbornica skleni:

Deželni odbor se pooblasti, da sme, če se mu vidi umestno, realčni zaklad, v kolikor ima dežela Kranjska razpolagati ž njim, prepustiti državnih naučni upravi v prosto razpolaganje.

Iz poročila deželnega odbora je finančni odsek tudi razvidel, da je deželni odbor v polni meri zastopal v tem vprašanju koristi dežele in sklenil vsled tega predlagati resolucijo:

»Deželni zbor vzame odobruje na znanje postopanje deželnega odbora, s katerim se odklanja vsak prispevek k upravnim stroškom c. kr. višje realke.«

Uvažujoč nadalje dejstvo, da se ponovni sklepi deželnega zbora, zlasti sklep deželnega zbora z dne 14. januarja 1909, ki se tičejo utrakvizacije c. kr. realke, od strani državne naučne uprave še dosedaj niso primerno upoštevali, sklenil je finančni odsek predlagati visoki zbornici sledečo resolucijo:

Deželni odbor se pozivlje, da ob končni rešitvi realčnega vprašanja z vso vno medeljuje za utrakvizacijo c. kr. višje realke v smislu deželnozbornskega sklepa z dne 14. januarja 1909.

K besedi se oglasil zastopnik vlade, vitez Kaltenegger govori v razvoju pogajanj med vlado, deželo in mestno občino Ljubljansko s »Kranjsko hranilnico« radi tega posloja, ki pa niso dovedla do nobenega rezultata, posebno obširno je pa iznesel zgodovino realčnega posloja sploh. Dokazuje, da država ni dolžna čisto nič prispevati k stvarnim stroškom za ljubljansko realko, temveč je dolžna plačevati mestna občina stroške za nižjo realko, drugi dve tretjini za višjo realko pa dežela. Vitez Kaltenegger je prav prijazno mož in ne dolgočasi s svojim dolgim govorom poslancev, nasprotno, včasih je poln humorja in tako-le precej domač. Njegova izvajanja, seveda, niso prijazna, ker to vendar ne gre, da bi mestna občina ljubljanska in dežela Kranjska same morale skrbeti za stvarne potrebe nemške realke v Ljubljani! Taka zahteva od strani državne učne uprave je mogoča res samo in edino na kranjskem in v nobeni drugi deželi pod solnce!

Vitez Kaltenegger konča svoja izvajanja s tem, da izraža upanje, da se je zbornica prepričala v tem, da država ni dolžna skrbeti za stvarne potrebe ljubljanske realke, pač pa da sta dolžni skrbeti zato dežela in občina.

Deželni predsednik baron Schwarz dopolni izvajanja vitez Kalteneggerja in priporoča zbornici, da sprejme poročilo zastopnika učne uprave na znanje.

Posl. dr. Triller omenja narodnostno razpravo v pretekli seji deželnega zbora, pri kateri priliki se je izjavil zastopnik veleposestva za narodno enakopravnost. Naj on nastopi za enakopravnost pri realčnem vprašanju v kranjski deželi, ki je po ogromni večini slovenska. Dežela se bori že dolgo za realčni zakon, po

katere bi imela ona vpliv na učni načrt. Že leta 1868. je deželni zbor pozval vlado, da predloži realčni zakon, pa ta poziv je ostal brez uspeha, kakor so ostali brez uspeha tudi poznejši pozivi in ko je dež. zbor sam sklenil tak zakon, ni ta našel milosti pri merodajnih faktorjih.

Govornik iznaša zgodovinski razvoj ljubljanske realke, posebno v narodnem oziru in poudarja, da je imela slovensčina večjo veljavo na realki takoj pri njeni ustanovitvi kot danes in komaj 25 odstotkov učnega osovja na realki je danes slovenske narodnosti. Zastopavljati se je začela slovensčina na realki od onega momenta, odkar se nahaja realka v posloju »Kranjske hranilnice«, kar je zelo značilno. To se je zgodilo 14. oktobra 1874. Ljubljanski župan je bil takrat vitez Laschan (oče poznejšega komisarja), deželni glavar pa vitez Kaltenegger (čudno naključje: sinova obeli sta v zbornici kot zastopnika vlade...), ki sta bila dobro poučena o intencijah »Kranjske hranilnice«, ki je hotela takrat za vse čase prepustiti posloj brezplačno na razpolago realki, danes pa odpoveduje to pogodbo in zahteva za posloje visoko najemnično (40-stotne obresti kapitala.)

S takimi sredstvi se ne doseže narodnostni mir, temveč se vlija olje na ogenj. »Kranjska hranilnica« gre za tem, da postane realka čisto nemška in pravi, da nima nič proti temu, ako vlada ustanovi posebno slovensko realko. Pa takega kompromisa mi ne sprejememo, ker imamo preslabše skušnje z nemško gimnazijo, katere vrata so zaprte za slovenske učitelje.

Tudi pri nas moramo priti enkrat do tega, da slovenski jezik ni nikak »quantite negligible«. Nemci v Gradcu se učijo slovensčine, samo vi kranjski Nemci, se obzidujete s kitajskim zidom, samo, da ne pridete v stike s Slovenci, med tem ko posl. Dobernig priporoča alpskim Nemcem, da živijo s Slovenci v dobrih razmerah in iščejo stike z njimi.

Glasoval bo za odsekov predlog.

Posl. dr. Eger brani »Kranjsko hranilnico« in jo prikazuje kot nekako »dobrotnico«. Kranjske dežele, in mestne občine ljubljanske, ker je skozi več kot 30 let skrbela za stvarne potrebe realke mesto dežele in občine. (Ampak kakor hitro se je zahtevala od kranjskega deželnega zbora leta 1909. utrakvizacija realke, je »Kranjska hranilnica« odpovedala stanovanje, oziroma zahtevala plačanje najemščine!)

Govornik začne potem kričati vadi septembra 1908. leta 1908. in psovati ljubljansko mestno občino, s katero noče »Kranjska hranilnica« nobenih novih pogodb več sklepati, ker se je mestna občina ljubljanska pokazala »nehvaležno« nasproti nji. (Najbrže zato, ker je ustanovila »Mestno hranilnico«).

Dr. Eger zastopa dalje stališče, da bi morali biti v Ljubljani dve realki, ena nemška in ena slovenska (torej za par milijona Slovincov na kranjskem!) Na koncu pravi dr. Eger, da se Nemci ne bojijo boja. Zanemivo je tudi to, da je dr. Eger imenoval »Kranjsko hranilnico« vedno »našo«, t. j. nemško in je tako v svoji momentani odkritosrčnosti priznal ono, kar vsi vemo, ali kar »Kranjska hranilnica« konsekvntno taji, to namreč, da je »Kranjska hranilnica« nemško - nacionalni zavod! Poročevalec Dermastija je odgovarjal predgovornikom in predlagal, da se sprejme predlog odseka neizpremenjen. Predlog odseka je sprejet s slovenskimi glasovi.

Razna poročila.

Posl. Iv. Lavrenčič je poročal v imenu upravnega odseka v zadevi zagradbe hudournika Snoviška v občini Loke v kamniškem okraju in predlagal:

1. Predloženi načrt zakona o zagradbi hudournika Snovišek se ustavno odobri;
2. deželni odbor se pooblasti, da sme izvršiti na sklenjenem zakonskem načrtu izpremembe, ki bi se izkazale za potrebne, oziroma, ki bi jih zahtevala vlada;
3. deželnemu odboru se naroči, da izposhujje zakonu Najvišjo sankcijo. — Sprejeto.

Poslanec Povše je poročal v imenu upravnega odseka o dovolitvi cestnih doklad in predlagal:

Deželni odbor se pooblašča, da v letu 1914 sme cestnim okrajnim odborom, kateri dokažejo, da z 20-odstotno doklado k direktnim davkom ne morejo shajati, dovoliti potrebno višjo doklado vendar ne nad 30 odstotkov. — Sprejeto.

Poslanec Povše je poročal o resoluciji poslancev Perhacca radi napake vodnih sil na potoku Hubelj v vipavski dolini št. 77 in predlagal:

1. Deželnemu odboru se naroča, da poizveduje, pod kakimi pogoji bi se pridobile vodne sile na potoku Hubelj. 2. Nadalje naj deželni odbor poizveduje, kako bi se električna sila

v Vipavski dolini porabiti zamogla. — Sprejeto.

Posl. Hladnik je poročal o zakonskem načrtu za upravo vodovoda v Logatcu in predlagal: Od deželnega odbora kranjskega predlagani zakonski načrt naj se sprejme. Deželnemu odboru se naroča, da zaobito temu načrtu Najvišje odobrenje. — Sprejeto.

Posl. Mihelčič je poročal o prošnji občine Črmošnjice radi preložitve ceste Verčice - Kumpmatel in predlagal: Prošnja županstva Črmošnjice se odstopi deželnemu odboru, kateremu se naroča, da vse potrebno ukrene, da se cesta Verčice-Kumpmatel preloži. — Sprejeto.

Posl. Mihelčič je poročal o prošnji občine Adlešič za popravilo ceste Adlešič - Tribuč - Črnomelj in predlagal: Prošnja županstva občine Adlešič se odstopa deželnemu odboru, kateremu se naroča, da vse potrebno ukrene, da se cesta Adlešič-Tribuč-Črnomelj popravi. Sprejeto.

Poslanec Povše je poročal o nujnih predlogih a) poslancev Povšeta, b) poslancev Jakliča, c) poslancev Demšarja in d) poslancev Jarca v zadevah trgovinskih pogodb in carinskih tarifov in predlagal: Deželni zbor uvažuje razloge, navedene od predlagateljev in veliko gospodarsko potrebo, da se varstvena carinska politika v varstvo domače produkcije tudi v bodoče vzdržuje, naroča deželnemu odboru, da sestavi in odpošlje posebno spomenico ministrstvu, katero naj pri sklepanju novih trgovinskih pogodb v varstvo naše produkcije štiti domače producente, osobito pa, da se dosedanja varstvena carina ohrani za živinorejo in za pridelke iz iste, osobito za mlečne proizvode, maslo in sir primerno zvišajo carino za tuje take pridelke, istotako mora za našo vinstvo veljati dosedanja carina. Z vso skrbnostjo naj državna vlada deluje pri teh pogodbah za ohranitev dosedanje carine prosti izvoz našega lesa in skrbi da se previsoka carina na kmetijske stroje primerno zniža. — Sprejeto.

Posl. Piber je poročal o samostalnem predlogu poslancev Jarca, Demšarja in Zabrata glede vodovodne preskrbe kranjsko - loške ravnine in predlagal: Deželnemu odboru se naroča, naj stori vse potrebno, da se pospeši zgradba vodovodov v kranjsko - loški ravnini. — Sprejeto.

Posl. Piber je poročal o samostalnem predlogu poslancev Jarca, Demšarja in Zabrata glede zidave železnice Škofja Loka - Železniki in predlagal: 1. Deželni odbor naj stoji takoj z interesi v dogovor glede uporabe deželne ceste za cestno železnico Škofja Loka - Železniki in naj se pri nameravani korekturi ceste ozira na bodočo gradnjo omenjene železnice. 2. Deželni odbor se pooblašča, da iz garancijskega zaklada dolenskih železnic dovoli primeren prispevek za napravno podrobnih načrtov za to železnico.

Predlog sta zagovarjala tudi poslanca dr. Triller in posl. pl. Šuklje. Predlog je bil sprejet.

Posl. Jaklič je poročal o samostalnem predlogu poslancev Škulja, Jegliča in Lovšina glede gradnje mostu v Zaluzju pri Dolenji vasi in predlagal: Deželni odbor naj stori, kar je mogoče, da se zgradi most v Zaluzju. — Sprejeto.

Posl. Jaklič je poročal o samostalnem predlogu poslancev Škulja, Jakliča in Lovšina glede poprave ceste Hrib - Šegova vas v Loškem potoku in predlagal: Deželnemu odboru se naroča, da stori, kar je mogoče, da se cesta popravi. — Sprejeto.

Poslanec dr. Krek je poročal o proračunu melioracijskega zaklada za leto 1914 in predlagal: Proračun deželnega melioracijskega zaklada za leto 1914 se odobri. — Sprejeto.

Posl. Dermastija je poročal o prošnji upokojenega učiteljstva, Amalije Regnard, Ane Bauer, Franje Škerlj, Ivane Tominec in Otokarja Aleša, za priznanje sedaj veljavne normalne pokojnine in predlagal: Vpokojenemu učiteljstvu, Amaliji Regnard, Ani Bauer, Franji Škerlj, Ivani Tominec in Otokarju Alešu se izplača od 1. marca 1914 nadalje normalna pokojnina v znesku letnih 800 K. — Sprejeto.

Posl. Dermastija je poročal o prošnji »društva vpkolj. učiteljstva« za podelitev primerne stanarine vpkojenim učiteljem-voditeljem in podelitve 25odstotne draginske doklade vsem onim, kateri te došedaj še ne uživajo, in o prošnjah več vpkojenih učiteljev za povišanje pokojnine in predlagal: Deželnemu odboru se naroča, da priuči prošnjo »društva vpkolj. učiteljstva« in poroča v prihodnjem zasedanju o finančnem vspelu ter stavi primerne predloge. — Sprejeto.

Posl. Dermastija je poročal o poročilu deželnega odbora v zadevi ustanov za gojence umetnostnih in glasbenih zavodov in predlagal: Deželni odbor se pooblasti, da na podlagi javnega razpisa podeljuje go-

jencem raznih umetnostnih zavodov za normalno učno dobo 10 ustanov, in sicer 5 ustanov po 400 K, 5 ustanov po 600 K ter dve potovalni ustanovi po 500 K, dal je gojencem raznih glasbenih zavodov za normalno učno dobo 5 ustanov, in sicer 3 ustanove po 400 K, 2 ustanovi pa po 600 K. Ustanovo je nakazovalo v četrtnih obrokih dne 15. septembra 15. decembra, 15. marca in 15. junija. — Sprejeto.

Poslanec Kobl je poročal o prošnji agrarske centrale za podporo 400 K in predlagal: Agrarski centrali na Dunaju se dovoli podpore 100 K. — Sprejeto.

Posl. Dermastija je poročal o prošnji občine Čatež ob Savi radi meščanske šole v Krškem in predlagal: Deželnemu odboru se naroča, naj prouči vprašanje, kako bi se prizadete občine z ozirom na meščansko šolo v Krškem razbremenilo, oziroma kako bi se ta šola preuredila v kako srednjo ali strokovno šolo. — Sprejeto.

Posl. Dermastija je poročal o prošnji slovenskih upodablajočih umetnikov in predlagal, da se prošnja odstopa deželnemu odboru. — Sprejeto.

Posl. Dermastija je poročal o prošnji glasbenega društva »Philharmonische Gesellschaft« v Ljubljani za podporo za leto 1914 in predlagal: Prošnja društva »Philharmonische Gesellschaft« se odstopa deželnemu odboru. — Sprejeto.

Poslanec Kobl je poročal o samostojnem predlogu poslancev Škulja in tovarišev glede odprave mitnice na cesti Nova vas - Rakek pri Bloški Polici in predlagal: Samostojni predlog poslancev Škulja in tov. glede odprave mitnice na cesti Nova vas - Rakek pri Bloški Polici se odstopi deželnemu odboru z naročilom, naj stopi v dogovor z cestnim odborom Cerknjskim in o izidu pri prihodnjem deželnozbornskem zasedanju poroča. — Sprejeto.

Poslanec Kobl je poročal o prošnji c. kr. kmetijske družbe o prejetju inženirja Ivana Rataja kot živinorejskega nadzornika in predlagal: Prošnja c. kr. kmetijske družbe o prejetju inženirja Ivana Rataja kot deželnega živinorejskega nadzornika se reši s tem, da je že v proračunu za leto 1914 v znesku 8000 K vpoštevana. — Sprejeto.

Poslanec dr. Krek je poročal o dovolitvi najetja posojil v znesku 900.000 in 200 tisoč kron ljubljanski mestni občini in predlagal: Predlogu deželnega odbora se priuči. — Sprejeto.

Posl. dr. Gregorič je poročal o peticiji konventa usmiljenih sester v Ljubljani za brezobrestno posojilo 16.000 K in predlagal: Redu usmiljenih sester v Ljubljani se dovoli brezobrestno posojilo 16.000 K in se pooblasti deželni odbor, da vzame to svoto iz bolniškega zaklada. Redu se odteguje vsako leto 3000 K od oskrbnih stroškov, ki se izplačujejo redn, dokler ni 16.000 kron vrnjenih. — Sprejeto.

H koncu se je sprejelo nekaj poročil finančnega odseka. Tako n. pr. da se da podpora Vincencijevi družbi v Kranju, — da se da brezobr. posojilo 16.000 K usmiljenim sestram za hiralnico itd. Prošnja kopališča Kostelet, da se ustanovi tam nekaj mest za kranjske alkoholike se odkloni. Adjutum sekundarijev v deželni bolnici se določi na 2800 K.

Nato odgovarja dež. glavar na interpelacijo glede obrtno nadaljevalne šole v Novem mestu, čes, da se ni izplačala, in na interpelacijo posl. Gangla. Na koncu je dež. predsednik odgovarjal na interpelacijo glede nesreče v Vremskem Britofu. Dež. glavar ob četrt 6. zaključil javno sejo. Sledi tajna seja.

Deželni zbor odgden!

Ko je bila zopet otvorena javna seja, je proglasil dež. glavar, da so bili v tajni seji sprejeti predlogi odsekov, potem je pa izjavil:

»Gospoda, deželni zbor je odgden! Meine Herren, der Landtag ist vertagt! Seja zaključena!« In poslan-ci so se razšli, eni z lahkim, drugi s težkim srcem, z najtežjim srcem pa gotovo posl. Jaklič, ki je, dasi sam učitelj, glasoval proti temu, da stopijo določbe novega šolskega zakona glede povišanja plač takoj v veljavo; pljunil je torej v lastno skledo, izdal svoje stanovske tovariše in to mu ne more biti prijetno.

Dnevni pregled.

Vstaja v Severnem Epiru. Službene vesti, lansirane od provizorične albanske vlade, so dokazovale, da je vstaja v Severnem Epiru le lokalni nemir brez političnega ozadja. Toda potem ko so vstaji postavili in uredili v Epiru svojo vlado, ko se je slišalo, da se upor širi, se ni moglo niti v službenih objavah prikriti resnice. Danes se vstaja z veliko hitricjo širi: albanski orožniki pa nimajo niti to-

liko moči, da bi poskušali vstajo za-
dušiti. Pač pa misli albanska zan-
darmerija spoštovanega imena, da
bo vstajo udušilo grško obmejno
vojaštvo; toda ti upi stojijo na pre-
trhljih nogah, ker je grško vojaštvo
sila rezervirano. Če pojde vstaja
tako mirno in neovirano svojo
pot, bodo vstaji lahko — mesto
albanskega zastopstva — sprejeli
Wieda in ga pozdravili s puškami že
takoj ob njegovem prihodu v Drač.
Službene vesti nepristranskih ko-
respondenc poročajo, da dobiva
vstaja v okrožju Delvin in Argiro-
kastro že značaj revolucije. V Polo-
niji so vstaji že poskušali proklamir-
ati samostojnost, no preprečil je na-
kano edinega grški guverner. Guver-
ner v Poloniji je poslal v Atene br-
zjav, v katerem sporoča grški vlad-
i, da bo napel vse moči, samó da
mu bo mogoče vdušiti preobrat pre-
jokosle. V Santi Quaranta so vstaji
odpravili grške oblasti, ter postavili
svojo vlado. Tamkajšnji guverner je
sporočil, da je vsak odpor nesmiseln,
ker imajo uporniki veliko premoč.
V svoji najbližji okolici ima 1200
vstašev, in takol, ko bi se jim skuš-
al protiviti, bi prišlo do strašnega
krvoprelitja. V gradu Delvino je
1500 vstašev in grad sam je obko-
ljen od močnih njihovih čet, katere
štejejo nad 2000 ljudi. Grška posadka
v gradu Delvino je zelo šibka, in ni
niti najmanjše trohice upanja, da bi
se ji mogli protiviti. Guverner Po-
pulo je izjavil prebivalcem Korice,
da je vlada prisiljena izprazniti grad
da ga preda Arbanasem. Prebivalci
so prosili določen čas za izselitev.
Populo jim je nato odgovoril, da je
kraljeva srčna želja, če morejo ostati
v domovini, toda v sedanjih razme-
rah nima vlada nikakega pripo-
močka, da bi se mogla protiviti.
Ljudje iz Korice so se namenili v
Ameriko. Vstaški vodja Milo Spiro
je pozval v svoj krog vse »svete ba-
talione«. Izbranci tvorijo doslej
18.000 mož. Vstaja v okrožju Sku-
nia je njegova zasluga. In dasi je
orožništvo ojačeno s četami Essad-
paše, je poskus vsakega upiranja
nemogoč. Poveljnik albanskega
orožništva je zapovedal, naj se Milo
Spiro napade, toda upanje na uspeh
je tako malenkostno, da ga ne uvaj-
ujejo niti vojaki niti poveljniki. Na-
daljne vesti zopet zatrjujejo, da je
garancija Grške za mir v Epiru po-
polnoma dovolj in prihajajo do za-
ključka: preobrat je lokalni ali
mir. V koliko so te sodbe dobre ali
slabe, bodo pokazali prihodnji dnevi.

**Povratak Šebeka na svoje me-
sto.** Ruski poslanik na avstrijskem
dvoru, Šebek, se je po trimesečni
dnostnosti zopet vrnil v Avstrijo.
Splošno se sodi, da pomenja njegov
povratak zboljšanje diplomatskih
odnosov med Rusijo in Avstrijo.
Če bo imel njegov prihod za posled-
ico odstop Berchtolda, ni še nego-
tovo; govornice o tem dobivajo ved-
no več tal, in verjetno je, da se lahko
zgodí. Seveda ne bo ostal v tem slu-
žaju na svojem mestu tudi ruski mi-
nister Sazonov.

Drakonska obsodba. Proces
proti nadaljnim ogrskim ruskim
kmetom, ki so hoteli po svoji vesti
moliti k bogu, je končan. In včeraj
je bila razglašena obsodba. Eden od
teh preganjenih je dobil 4 leta in 6
mesecev. 32 obtožencev je obsod-
nih na 6 mesecev do dva in pol leta.
Novodobni mučeniki za versko pre-
pričanje.

Zopet bombni atentat na Reki.
Na vladno palačo na Reki je bil zo-
pet namenjen bombni atentat. Ob 11.
ponoči v ponedeljek se je zaslislala
grozovita detonacija. Prebivalstvo
celega mesta je bilo na nogah in
je hitelo na lice mesta. Eksplozija se
je izvršila na vrtu vladnega po-
slopa. To je že drugi bombni aten-
tat na guvernerja.

Njeguševa proslava v Zagrebu
je krasno uspeša. Bil je pravi praz-
nik jugoslovskega edinstva. Ude-
ležnikov je bilo 2000. Vsled po-
manjkanja prostora ne moremo pri-
nesti obširnega poročila.

»Izgovor krivca« je velezanimiv
detektivski kriminalni roman fran-
coskega pisatelja E. Gaboriana. Ta
privlačen roman priobčuje letos
»Slovenski Ilustrovani Tednik«. Pri-
poročamo vsem, da si naroče »Slo-
venski Ilustrovani Tednik« in opo-
zarjamo p. n. čitatelje, da je vsej na-
kladi našega lista bil v soboto pri-
ložen odtis začetka romana »Izgo-
vor krivca«. V prilogi je tiskovna
napaka, da je začel »Slov. Ilustro-
vani Tednik« priobčevati ta izborni
roman 18. svečana 1913; ne 1913,
temveč letos 1914. Naročite si torej
tako »Slovenski Ilustrov. Tednik«!

**»Klub slovenskih tehnikov v
Pragi«** ima klubovo sejo v petek,
dne 6. marca ob pol 8. zvečer v pro-
storih akad. društva »Adrija«. Pre-
dava tov. Hinko Pajer: O tehnični
reformi pisave.

**Odborova seja Matice Sloven-
ske** bo v petek, dne 6. marca, ob 6.

zvečer. Dnevni red: 1. Poročilo
predsedništva. 2. Potrditev zapisi-
nika. 3. Iz Gospodarskega odseka.
4. Priprave za Glavno skupščino.
5. Iz umetniškega odseka. 6. Slučaj-
nosti.

Iz Radovljice. »Bralno in pev-
sko društvo Triglav« je priredilo v
nedeljo, dne 1. t. m. burko v treh
dejanjih »Moj prvi«. Objektivni del
občinstva gotovo ni našel v tej burki
globokih motivov — mogoče jih tudi
iskal ni. Vendar uprizaritev sama na
sebi pomeni nekaj dobrega. Po dol-
gem času zopet majhen utripljaj jav-
nega dela na tem polju! Diletantski
oder — samoposebi umevno — mo-
ramo presojati le z gotovimi oziri.
Vloge so bile v splošnem zadostno
ugodno rešene. Marsikateremu
igralcu se je videlo, da se je tekem
igre uživl v svojo vlogo. Stari Plat-
nar n. pr. je posebno v zadnjem de-
janju v gotovih momentih zelo zado-
voljil gledalce. Tudi njegova žena ni
nastopala slabo. Hči Eva je bila rela-
tivno najboljša. Brez prisiljenosti —
kar se tako pogosto opaža pri dile-
tantih — je s svojim ljubkim na-
stopom rešila vlogo nad pričakovanje.
Tudi Rezika in agent Svimer
sta s svojim uspehom lahko zado-
voljna. V sigurnosti nastopa se je
spoznalo starega znanca odra —
»mojega prvega« — Smita. Oba di-
jaka sta imela nevhvalni vlogi —
buršev prepešev, vendar sta kljub
temu nudila občinstvu nekaj veselih
momentov. — Diletantom-igralcem
je treba le veselja do stvari in tudi
igra boljše kakovosti bi uspeša.

Nabrežina. Na pustni torek so
nabrali v gostilni g. Josipa Donda
veseli fantje in moške pri raznih ša-
ljivih igrarh 12 K 46 h v prid »Javni
ljudski knjižnici. Ziveli!

Komen. † Lucija Svava. Dne
2. t. m. v jutro je preminula po dolgi
in mučni bolezní Lucija Svava, ro-
jena Makarovič, v starosti 76 let.
Znana in povsod visoko spoštovana
preživela je tu med nami dolgo do-
skoraj 60 let. Rojena je bila iz čislane
družine Makarovič s Svete Gore.
Bila je žena, kakršnih je le malo.
Plemenita v mišljenju in plemenito
je bilo njeno delo. Pred leti, dokler
je bila samo v Komnu šola za celo
koroško okolico, je dajala okoli-
škim otrokom opoldne brezplačno
kosilo, da ni bilo treba otrokom de-
lati dolge poti opoldne domov in zo-
pet v šolo. Povsod in vedno je poka-
zala v dejanju svoje plemenito srce.
Od njene mladosti do poslednje dobe
je čitala redno v vse napredne slo-
venske časopise in kljub njeni glo-
boki vernosti in pobožnosti je obso-
jala delovanje velikega dela duhov-
ščine in pisanja klerikalnega časopi-
sja. Malo je slovenskih žen tako
kremenitih značaja, kakor je bila
ona. Menda v celem velikem krogu
njenih znancev ni nobenega, ki bi
jo ne bil spoštoval in ljubil. V srcih
vseh, ki smo jo poznali, ostane nam
v neizbrisnem spominu. Lahka ji
bodi zemlja!

Ljubljana.

»Ne pravica, moč naj vlada.«
Skoraj neverjetno se je čitalo v
»Slovenec« o koroških šolskih raz-
merah. »Slovenec« opravičeno toži,
da koroški Nemci ne marajo pravice,
ampak vladajo po svoji moči. Žal,
da delajo na Kranjskem klerikalci po
istem gestu — kakor koroški Nem-
ci. Hvalevredno je, da se »Slovenec«
postavlja proti temu gestu na Kro-
škem, žal, da ga hvali, ko se iz-
vaja na Kranjskem. Debata v koro-
škem deželnem zboru je dokazala,
da se na Koroškem razmere ne bodo
izpremenile. Koroški Nemci hočejo
celo dokazati — da je na Koroškem
vse prav — in da so nemške šole
za Slovence edino prave. Ali ni to
ganljivo. Pri nas pa žal skrbimo, da
bi se kakemu nemškemu otroku ne
zgodila krivica. V jubilejnem letu
1914 je koroški dež. zbor proglasil
ponemčevanje za svoje pravo delo.

**Obnavna proti župniku Ri-
hardu,** ki je obtožen, da je pri volitvi
kradel glasovnice, se vrši danes ob
10. zjutraj pred tukajšnjim sodiščem.

Vremensko poročilo. V oko-
lici slovenskega gledališča v Ljub-
ljani vlada velika vročina. Sneg, ki
je ležal na gledališčni strehi, je
skopnel z veliko naglico. Ker je pa
snega zmanjkalo, se je še zidni omet
začel taliti. Pokazale so se tudi že
razpoke vsled prevelike suše. Resno
se je bati, da se gledališče do pri-
hodnje sezone ne podre.

Črna pedagogika. V seda-
njem veku pare, elektrike in avia-
tike, ko se vrsti iznajdba za iznajd-
bo, tudi pedagogika hadno napre-
duje. Izumljajo se nove metode in
nova nazorna sredstva. Tako se je
pojaviła tudi na c. kr. II. drž. gim-
naziji — čujte in strmite! — pedago-
gična kunj in metla. Mož (?) glu-
maškega lica in značaja (!), ki pri
klasifikaciji natančno razlikuje di-
jake liberalnega in klerikalnega mi-

šljenja, ki zahteva, da se morajo
njemu neljubi učenci naučiti v naj-
krajšem času po pet strani na pa-
met, potem, da si morajo dijaki, ki so
že itak revni, nabaviti knjig, katerih
ne morejo celo leto prebrati, uvedel
je za vzgojo kremenitih značajev
cunj in metlo! V svečanih prostori-
h, od katerih sten odmevajo sicer
je konjunktivi in aoristi, v hramu
Muz (ne muzaj se, dragi čitatelj!),
tam lahko slišiš in vidiš, kako v od-
moru, plazeč se po tleh, drajsa in dr-
gajsa pod naša nežna mladezen, naše
bodočnosti nadezen! Drugi pa vihte
v okretnih rokah orodje, ki je strah
vseh moških, visoki, nad prah nas
dvigajoči simbol ženskega gospod-
stva, brezovo metlo! Le tako na-
prej, pedagože; in hoc signo vinces!
Mi očetje pa upamo, da pride kmalu
mož, ki bo z mokro kunj poglal
in železno metlo pometel to pedago-
gično smet.

Gospa Ela Gutnik nam spo-
roča, da na dan pogreba svojega
moža ni bila v Ljubljani, ampak je
zaradi bolezní ostala na Dunaji — in
so bile torej novice o nastopu pri
pogrebu neosnovane.

Med možem in ženo je prišlo
do prepira na Izanski cesti. Mož
I. Šarc je svojo ženo udaril z lopato
po glavi in jo baje težko telesno po-
škodoval.

**Na izvanrednem občnem zbo-
ru društva c. kr. geometrov na
Kranjskem,** ki se je vršil v soboto
zvečer v restavraciji pri Avru v
Ljubljani, se je izvolil sledeči odbor:
Predsednik geom. Zupančič Fr., pod-
predsednik nadgeom. F. Cernak,
tajnik geom. R. Didek, blagaj-
nik nadgeom. Fr. Vydra, knjižničar
geom. Götzl Adolf. Natančno poro-
čilo o občnem zboru izjde v stanov-
skem glasilu.

**Mestna hranilnica ljubljan-
ska.** Promet meseca februarja
1914. 1876 strank je vložilo 1.754.519
kron 2 vin. 1536 strank je dvignilo
1.626.241 kron 61 vin. Stanje vlog
43.709.568 kron 41 vin. Število vlo-
žnih knjižic 30.059.

**Dosedanja »Prva anončna pi-
sarna«** v Ljubljani, ki je uživala med
ljudskimi trgovstvom in občin-
stvom sploh najboljši glas, se je s
1. marcem t. l. spremenila v »Anon-
čno ekspedicijo. Jos. Hočevar« in se
je v svrhu razširjenja delokroga in
lažje postrežbe odjemalcev preselila
v Selenburgovo ulico št. 6. Pripo-
ročamo ta zavod vsem, ki rabijo kak
oglas, kar najtopleje.

Strahote džungel, neprekosljava
džungelska drama v dveh delih, do-
segla je včeraj pri prvih predstavah
najlepši uspeh. V petek, 6. marca,
specijalni večer v Nordisk-Cowboy-
dramo v treh delih »Knežna Spina-
rosa pleše« z Ritto Sacchetti v
glavni vlogi.

Trst.

Za naš denar! S sitnostmi, ki jih
imamo s princem Wiedom, so spoje-
ni ogromni stroški. Same priprave
bodo stale do tedaj, dokler se ne
zbaše na albanski tron, več milij-
onov. Kakor pa se pozitivno ve, je pri
tej komediji Avstrija največ angaži-
rana. Šlo je in bo še šlo ogromno
svoto denarja za albanske divjake iz
blagajn avstrijskih davkoplačeval-
cev. Za naše šole nimajo denarja;
kadar Slovenci za kaj prosimo, tak-
rat so vedno prazne blagajne. Za
nas tržaške Slovence vlada nič ene
ljudske šole ne da postaviti, čeprav
nam gredo šole po zakonih. Niti dro-
btinice nam ne dovolji iz državnih
sredstev, katere smo gromadili sku-
paj v obliki davkov v veliki meri tu-
di mi Slovenci. Torej nič ene šole,
za to ni denarja! Pač pa je na mili-
jone denarja za Albanijo, za tuje di-
jake! Sedaj vsaj vidimo, da nas ho-
čejo samo izrabljati, da za svoje la-
stne državljane — Slovence — ni-
majo na Dunaju nič denarja. Kje so
zakoni, ki določajo za nas toliko šol
v materinem jeziku, kolikor jih potre-
bujemo! Ali nimajo ti zakoni nobene
veljave?! Čuditi se moramo, da je
bilo do danes slovensko ljudstvo ta-
ko pomizno in mirno. Narod, kdaj se
boš zavedel svojih pravic? Avstrija
meče v žrelo Albancev na milijone
našega krvavo prisluznega denarja,
pri tem pa nam tržaškimi Sloven-
cem vkljub določbam državljskih
temelnih zakonov, da nam gredo šole
v materinem jeziku, ni dala do dan-
es niti ene ljudske šole, — s to kon-
statacijo ne bomo odjenjali, ampak
bomo vsa ta dejstva neprešano na-
glašali, tako da bo vsak poedinec na-
šega naroda spoznal, kake krivice se
nam gode pod sedanjo vlado. Pre-
več nas boli ta krivica, ki prepreču-
je razvoj slovenskega naroda ter ga
na ta način uničuje. Če bi se Italija-
nom ali Nemcem tako godilo, bi na-
stale vojne. Za Italijane bi se po-
tegnila Italija, za Nemce pa Nemčija.
Kdo naj se potegne za nas? Sami?

Za Lego nazionale so celo pred-
pustne šeme nabirale prispevke. Na
pustni torek je bilo nabranih nad

Gostilna. Anton Ivancič Buffet.

TRST. Andemo de Toni, via Nuova 5. TRST.

Tržaškemu občinstvu in v Trst prihajajočim Slovincem jamčim za pristna
istrska, vipavska in dalmatinska vina, kakor tudi vedno sveže pivo in
— izborno mrzlo in gorko kuhinjo.

1000 kron. Italijani pač vsako naj-
manjšo priučo izkoristijo za svoje
šolsko društvo. Priznati jim mora-
mo, da z veliko vnemo in navduše-
nostjo sledijo apalom italijanskega
časopisja, ki jih zmerom pozivlja na
delo za Lego nazionale — a ne brez
vspeha. Na slovenski strani je v tem
pogledu vse drugače. Slovensko ča-
sopisje pozivlja in pozivlja, a le malo
je takih, ki bi se odzvali tem pozivi-
vom. Ali smo res že popolnoma oka-
meneli? Naša šolska družba potre-
buje vedno več sredstev, zato bi mo-
rali dohodki naraščati. Posnemajmo
v tem nasprotnike in večji bo naš
napredek!

Enaka pravica za vse. Ko bi mi
prinesli one vrstice, ki jih je prinesla
te dni »Edinost« kot napad na akade-
mično društvo »Balkan«, bi bila Edi-
nost tako pokoncu, da bi nas po cele
tedne obmetavala z raznimi ne pre-
več duhetimi cvetkami. Njej je se-
veda vse dovoljeno. Od vseh zahteva
ta list brezprimerno hlapčevsko
pokorščino ter si prilašča pravico
staroveškega gospodovanja. Vse
drugo je zmotljivo — samo ona ne.
Pa naj bo tako, bo imela vsaj ve-
selje.

**Pisec, ki se lahko pred vsem
svetom pohvali,** da je napisal obšir-
ne kolone o predavanjih, je trdil med
drugim tudi to, da je priredila neka
organizacija na tržaškem cel ciklus
ponesrečenih predavanj, katerih se
ljudje zato niso udeleževali, ker so
bili na sporedu slabi predavatelji.
Po njegovem mnenju je to vzrok,
da so se ta predavanja ponesrečila.

Istodobno pa hvali predavanje v Slo-
venski Citalnici, ki ga je imel g. dr.
Kisovec o Parizu in katerega se je
udeležilo veliko število občinstva.
Bodi gospodu piscu povedano, da je
bil tudi pri onem »ponesrečenem ci-
klusu« na sporedu g. dr. Kisovec in
da je obdržal več predavanj — in ce-
lo otvoritveno predavanje. Udeležba
pri predavanjih g. dr. Kisovca je bi-
la ista kakor pri vseh drugih, na spo-
redu se nahajajočih predavateljih.

Vzrok, da je oni ciklus ponesrečenil,
tiči drugje, ne pa v tem, da so bili na
sporedu »slabi« predavatelji, ker na
sporedu v resnici ni bilo slabih pre-
davateljev. Seveda vsak izmed njih
ni imel priložnosti, da bi bil potoval
po Francoski, Angleški itd. Mož se
je hotel pač pohvaliti, češ vsi drugi
so »slabi«, ničvredni, samo jaz sem
mož vsestranskih zmoglosti. Le ne
tako visoko! Samohvala nikoli ni
bila kaj vredna.

»Edinost« se je preselila v nove
prostore, ul. sv. Frančiška št. 2. Tam
bo zanaprej tiskarna, upravništvo
in uredništvo.

Narodna delavska organizacija.
naravnost neverjetne reči. 2. t. m., v
ob 6. zvečer društven sestanek v
društvenih prostorih, ul. sv. Franči-
ška št. 2. — Skupina postilionov; Ju-
tri, v četrtek, ob 9. zvečer društven
shod v kons. društvu v Rojano. Ta
shod je velike važnosti. — Podru-
žnica v Šklednju: Danes, v sredo, ob
7. zvečer važen sestanek v društven-
nem prostoru (Gosp. društvo). Nanj
so vabljani odborniki podružnice in
zaupniki plavčev.

V škedenjskih plavžih se gode
naravnost neverjetne reči. Danes, v
ponedeljek, je zaradi škandaloznih
razmer v tej tovarni precejšnje šte-
vilo delavcev zapustilo delo. Govo-
re, da bo odpuščenih nad 200 Slo-
vencev. Razmere so nevzdržne. De-
lavstvo je silno razburjeno. O stvari
bomo še poročali.

**Narodno socialna mladinska or-
ganizacija.** Odborniki, namestniki in
zaupniki so vabljani na odborovo se-
jo, ki bo danes, v sredo ob 8. zvečer.
Seja je važna, ker se bo na njej skle-
palo o bližnjem se občnem zboru.

**Slov. akad. fer. društvo »Bal-
kan«** v Trstu priredi dijaški ples dne
7. sušca 1914 v dvorani »Fenice« (ul.
S. Francesco št. 5). Začetek ob 9. uri
zvečer. Ples vodi g. prof. Umek.
Svira vojaški orkester. Vstopnina 2
krona za osebo. Promenadna oble-
ka. Vstop le za vabljene. Odbor.

**Na nedeljskem nadaljevalnem
občnem zboru »Učiteljskega društva
za Trst in okolico«** je bila sprejeta
kandidatna lista mlajše struje. Novi
predsednik je g. Ferdo pl. Klein-
mavr.

Retiran vojaški begunec. Te
dni je dezertiral neki vojak bosan-
skega pešpolka v Trstu. Skrival se
je delj časa po mestu, v nedeljo zve-
čer pa se je hotel odpeljati iz Trsta
s parnikom »Baron Bruck«. To nje-
govo namero pa je izvohala vojaška
oblast in je odposlala patroljo na par-
nik, ki je imel ravnokar odriniti iz
pomola S. Carlo. Patrolja je stopila

Najboljše cvetje po meri dobite v novi čevljarnici

Antona Javernika,
Trst, ulica Farneto 33
Prezamejo se tudi vsakovrstna popravila.

na parnik in je aretirala begunca. To
pa ni bilo po volji nekaterim vojakom
bosanskega pešpolka. Zavzeli so se
za svojega tovariša in so ga hoteli
iztrgati patrolji. Eden izmed vojakov
je bil celo tako pdrizen, da je po-
kušal razorožiti, vodjo patrolje. Pri-
šlo je tedaj do boja. Patrolji je mo-
ralo prihiteti na pomoč nekoliko
stražnikov, s pomočjo katerih se je
posrečilo patrolji odpeljati v vojaš-
ko begunca in enega izmed »rešite-
lijev«.

**Podružnica družbe sv. C. in M.
v Rojano-Greta,** ima svoj redni ob-
čni zbor dne 7. t. m. ob pol 8. uri
zvečer v »Konsumnem društvu« v
Rojanu z navadnim dnevnim redom.
Vsi člani se vabijo tem potom, da
se udeležijo zagotovo občnega zbora,
ker se jim nudi po občnem zboru
krasna zabava. Odbor je namreč za
oni večer priredil drugi čajni večer
z jako obširnim programom, koji ob-
stoji iz petja, glasbe, kupletov, igre
in predavanja tako, da se boče vsak
lahko pri najboljšem času in dobrem
pecivu izborna zabaval.

Albanci v Trstu.

Trst, 2. sušca.

Včeraj se je raznesla po mestu
vest, da pride v Trst princ Wied z
večernim brzovlakom, ki prihaja z
Dunaja. Nihče se ni čudil tej vesti,
zakaj Wied je imel priti v Trst že
26. pret. meseca. Ker ga pa ni bilo,
onega dne, se ga je pričakovalo od
dne do dne. Tedaj ta vest ni bila nič
kaj posebno senzacionalna. Gotovo
si je mislil marsikateri natihoma, da
je pač skrajni čas, da se pripelje
Wied semkaj, zakaj drugače bi se
znalo zgoditi, da mine težko čakajo-
če bojne ladje enkrat potrpežljivo
ter da utegneta obrniti princu Wiedu
hrbet, oziroma zadnji konec. Rečeno
je bilo tedaj, da prihaja v Trst z br-
zovlakom, ki dospe na tukajšnje po-
stajo ob 9 uri in 10 min. zvečer.

Na postaji

Nekateri izmed tistih, ki so bili
zvedeli o tej novosti, so se primuzali
zvečer na postajo, da vidijo na last-
ne oči tega junaka, o katerem govori
že ves svet. Na postaji so se pričele
zbirati nekatere imenite osebe in
tudi mnogo rok pravice se je izpre-
hajalo po hodnikih in po peronu. Vse
to je še potrdilo resničnost razšir-
jene vesti. Treba je tedaj imeti same
še malo potrpljenja; v nekoliko mi-
nutah se bo izpolnilo, to kar se je
obetalo že par tednov vsak božji
dan. Kakor nalašč je imel vlak neko-
liko minut zamude. Himel-sakra! —
No, končno je pa vendarle enkrat
pridrdral na postajo brzovlak.

»Triest, aussteigen!«

Gospoda, ki je stala v veži in na
peronu, se je pomaknila dalje. Roke
pravice so se zganile. Kratek molk
— nato pa so začeli stopati iz želez-
niških vozov čisto navadni ljudje-
popotniki. — Kaj, vraga, kaj ni nje-
ga? — O, seveda, in še celo v mno-
goštevilni družbi. — Torej vendarle!

Odrpa so se vrata vagona in iz
nje se je vsula gružica. Dostojni
svetniki so se pričeli klanjati in se
pozdravljati. (Nekateri prišleci so se
le klanjali, ker so držali v krepki
desnici ročne kovčke.) Kateri je
on? — Tisti tam le. — Pogledite no,
kaj se je res že tako poabnili? Saj
ga ni niti spoznati. — Koga? —
Princa Wieda. — Kakšnega Wieda? —
To je Esad paša in ne Wied. — In
princ, princ Wied, kje je on? —
— Sam Bog ve; odvrne sprevodnik,
njega sploh ni tukaj. — Za božjo vo-
ljo...

Essad paša in deputacija.

Princa Wieda tedaj ni bilo in ga
menda tudi ne bo. Ta se dela sploh
norca iz vsega. Namesto njega je
prišel zaenkrat v Trst Essad paša z
vso albansko deputacijo, kateri je
načeloval ob sprejemu princa Wieda
v mestu Neurwiedu. Sedaj se vrača ta
deputacija v Albanijo. Essad paša in
deputacija so sprejele nekatere viso-
ke osebe, dva (eden prihajajočih in
eden čakajočih) sta se celo objela,
tako gorak je bil sprejem albanske
deputacije. Pozneje se je doznalo, da
sta se objela neki angleški konzul in
pa eden izmed članov albanske ko-
misije, ki je brat angleškega konzula.
Iz tega se da sklepati, kako kri-
stalnočistega albanskega plemena je

bila ta »albanska« deputacija, ki je ponudila princu Wiedu Albanijo.

V hotel.

V nekolicih trenutkih je že sedela albanska deputacija z Essadom pašo vred v avtomobilu, ki jo je odpeljal v »Excelsior Palace Hotel«. Deputacija ostane v Trstu dva dni. Mogoče je, da pride v tem času princ Wied v Trst in da bo imela ista deputacija priliko ga sprejeti še enkrat. Zaenkrat ni o Wiedu ne duha ne sluha.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

BOLGARSKO - TURŠKA TRGOVINSKA ZVEZA.

Sofija, 3. marca. Bolgarski delegati, določeni za sklepanje trgovinske pogodbe s Turčijo, so odpotovali v Carigrad, da tam obenem s Tončevem izdelajo trgovinsko pogodbo.

BOLGARSKA VLADA PROTESTIRA PROTI ŽALITVI KOBURŽANA.

Sofija, 3. marca. Bolgarska vlada je s posredovanjem ruskega poslanika protestirala pri grški vladi radi neke gledališke predstave, v kateri se žali kralj Ferdinand. Grški guverner je obljubil, da poskrbi, da se predstava ne bo več vršila.

STAVKA KONČANA.

Pariz, 3. marca. Delavci v premogokopih so pričeli z delom. Štrajk v premogokopih je končan.

NESREČA V PREMOKOKOPU.

Bruselj, 3. marca. V nekem premogokopu pri Won je počila odvalna cev. Voda je vdrla z vso silo v jame in jih napolnila 70 metrov visoko. 9 delavcev je prišlo ob življenje.

HRVATSKI SABOR.

Zagreb, 3. marca. Sabor bo predčasno odgojen. Proračun za leto 1914 in cela vrsta važnih predlogov bo ostala nerešena. Vzrok odgoditve je nejasno razmerje med večino in vlado. Večina namreč ne bo dolgo zadovoljna iti z vlado, ki ji ni voljna prepustiti vodstva uprave.

POLJAKI ZA NASILJE.

Dunaj, 3. marca. »Poljska korespondenca« piše, da bo treba sprejeti in novo poostriiti poslovnik. Če bo to nemogoče, tedaj bo treba seči po izvenparlamentarnih sredstvih, da se parlamentarizem obrani proti parlamentu, z obstrukcionizmom.

Mali oglasi.

Ivan Rozman, krojaški mojster v Bohinjski Bistrici, išče za trajno pomočnika. 1666-2

3-2991
Kolihi prod. Naslov Sp. Šiška 156.
Majhna hiša, tik od državnem kolodvoru stojča, se po navedenih pogojih prod. 1673-1

Sprejemem za par tednov spretnega delavca za obdelovanje vrta, Križevniška ul. 8. 1673-1

Kalzirane trte poljubne vrste, garantirane, pripravi Fr. Tavčar, Kreplje p. Dutovlje. Cena nizka. 1672-2

Pri nakupu različnega manufakturnega blaga, se blagovolite obrniti na tvrdko

A. & E. Skaberné Mestni trg 10.
obstoji od l. 1883.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospoška ulica, številka 5

se priporoča slavemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga veeno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmernice. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gumbje iz svile in blaga, trpežne tudi za eksport po morju. 229

KORESPONDENCA.

Izobražena dama želi znanja z inteligentnim, dobro situiranim gospodom, četudi starejšim, v svrhu zabave. Ponudbe »Danica«, Ljubljana, poštnoležeče. 1668-2

!! Tržaški Slovenci !!

Svojo zalogo oglja in druge kurjave priporoča

Ivan Germek,
ulica Squero nuovo št. 15.
(Tik glavne pošte.)

Krojaštvo

Ivan Kersnič

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 32, I. nadstr. nad kavarno »Avstrija«

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih oblek po najnovejši modi. Solidno delo, zmerno nizke cene, znano pohvalna postrežba. — Popravila se hitro in ceno izvršujejo.

Namesto K 12.—, samo K 5-50

20.000 parov usnatih čevljev na zadržko z dobro zbitimi usnatimi podplati, ki so bili pripravljani za Balkan, so mi zaostali vsled vojne. Ker moram zalogo v kratkem razprodati, prodajam čevlje pod izdelovalno ceno za samo K 5-50. Dobijo se v vsaki velikosti za gospode in dame. Razpošilja po povzetju.
Export ARNOLD WEISS, Wien VI. Gumpendorferstr. 139 25.

Odda se v najem takoj soba v pritličju

v Francišškanski ulici št. 6 pripravna posebno za pisarno. — Natančneje pri hišniku.

Od danes naprej vedno sveže pivo

1/2 litra vrček po vin., steklenice 1/2 lit. čez ulico ravno tako 20 vin., tudi dobro vino vedno na razpolago po nizki ceni, priporoča

Anton Maver,
hotel »Vega«, Spod. Šiška 26.

Večje tovarniško podjetje išče za svoje izdelke, kateri so pri privatnih strankah dobro upeljani, spretno

okrajne zastopnike

kateri so tudi z inkasso poverjeni. — Ponudbe pod »Mala kavecija« na upravo tega lista.

Veliko presenečenje!

V življenju nikdar več ta prilžnost!

300 kosov samo K 4-99. Krasnura »Orion« z verižico, natančno idoča, za kralj se jamči 3 leta, 1 moderna svileni kravata za gospode, 1 prstan za gospode z imit. žilninim kamnom, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 par gumbov za manšeto 3 kar. double zlato z patenino zaklopko, 20 najlepših razglednic sveta, 20 korespondenčnih predmetov in še 200 raznih predmetov, ki so v hiši zelo potrebni. Vse skupaj z uro, ki je samo vredna tega denarja velja le K 4-99. Pošilja po povzetju ali naprej poslanomu znesku

Allgemeines Industrie-Haus, Krakov (Avstr.) Orzeszkowa 5/409.

Pri naročilu dveh zavrtikov se priloži črna prima angl. britev. — Za neugajajoče denar nazaj. — Riziko izključeno.

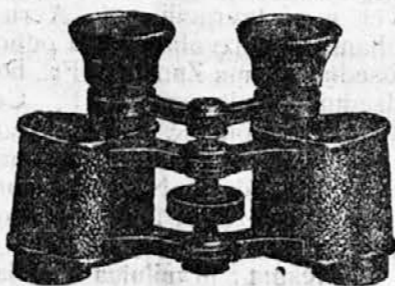
Gospodične,

ne pod 20 let stare, katere imajo veselje za pouk vezenja in krpanja, kakor obisk privatnih strank, se sprejmejo pri tvrdki

Singer Co.

delniška družba šivalnih strojev, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Prednost imajo, katere so šivanja ali vezenja zmožne.

FR. P. ZAJEC

izprašani optik.

Zalagatelj c. in kr. armade, vojne mornarice, domobranecv itd.

Ljubljana, Stari trg 9.

V tej stroki najzanesljivejša tvrdka.

Edno pri meni na razpolago zelo podučljivi prvi slovenski optični ceniki, dobi ga vsakdo zastoj.

Specialist za očala in ščipalnike.

Toplomere, barometre, daljnogleda itd.

Z električnim obratom moderno urejena delavnica.

Za prvovrstno optiko se jamči.

J. Grobelnik

prej Franc Souvan sin

== LJUBLJANA ==

naznanja, da ima tudi v svoji na novo urejeni manufakturni trgovini posebno bogato zalogo

SUKNA

Na novo došlo 600 najnovejših vzorcev po brezkonkurenčnih cenah.

Zahtevajte vzorce!

Nekaj kar še ni bilo:

4000 m različnih ostankov izvršnega sukna za hlače in obleke sem nakupil v veliki tovarni za polovično ceno. — Preje 1 m K 6-7, sedaj le K 3-60, tako da stane

cela obleka = 3 m K 10-80.

Prodaja se samo dokler je kaj v zalogi!

Velika partija 1000 ducatov modernih žepnih robcev za reklamno ceno K 2.— ducat.

Ne zamudite te redke prilike!

Nogavice in druge pletenine, dalje ovratnike in v to stroko spadajoče blago dobite najceneje v

specijalni trgovini A. & E. Skaberné

Mestni trg številka 10.

Velika izbira! Solidna postrežba!

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna topliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Dospeli so pomladanski in poletni površniki in raglani v različnih barvah, najnovejših fasonah, za gospode in dečke, po - - - priznano nizkih cenah. - - -

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Mestni trg 5-6.

Telefon 132. Telefon 132.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel s 1. marcem t. l. dosedanjo

„Prvo anončno pisarno“ v Ljubljani, ki jo bom vodil nadalje pod firmo

„Anončna ekspedicija, Josip Hočevar“

v Ljubljani, Šelenburgova ulica številka 6.

Z reelno, točno in ceno postrežbo si bom skušal pridobiti naklonjenost slav. občinstva.

„Anončna ekspedicija“ Jos. Hočevar.

Mestni trg 22

nasproti lekarne